

גליונות לעיון בפרשת השבוע

ערוכים בידי נחמה לייבוביץ שנה ה'תש"ח

יחיד ע"י מוסד תורה והשכלה למבוגרים ולנער

הסתדרות נשי מזרחי באמריקה

כב ח - י"א

כי תצא (תש"ד)

א. למבנה הפרשה:

רש"י ח' ד"ה כי תבנה בית חדש

ראב"ע ו' ד"ה כי יקרא עד "בדרך"; ח ד"ה כי תבנה;

ח " הנופל החל מן "ואחר מצות הבית..."; י' ד"ה לא תחרש יב " גדילים " ונסמך לשעטנז....

הירוש': על האדם שומה מראש לכונן ביתו בהתחשבו עם חבריו בני דורו או בני הדורות הבאים והוא מוזהר ועומד להרחיק מתחום ביתו ומרשותו כל דבר העלול להזיק לבן אדם (פסוק ח'), מחויב הוא בכל מעטיו הנעשים להנאתו או לתזונתו, בכל עלילותיו ברדותו בטבע ובהופעתו האנושית לשוות לנגד עיניו תמיד את נותן התורה, אשר כטעלתה ברצונו לברא את העולם, יצר את האדם בנטעו בקרבו את הכח לשעבד עצמו לחק המוסר מתוך בחירה חפסית וכן יצר את החי ואת הצומח בקבעו בהם תכונת משמעת לחק חיותם - בעל כרחם. (פסוקים ט, י, י"א) ועל כולם על האיש להזכיר לעצמו תמיד שבכל דרכיו דרך אמת בידו לקיים את גבורתו וכבודו האישי והוא דרך כבוש היצר הרע והשתעבודותו לתוק. (פסוק י"ב.)

1. כיצד מפרש כל אחד מפנ"ל את סמיכות הפסוקים ומה ההבדל בין דרכיהם?
2. היכן מצינו ברש"י סמיכות פרשיות בדרך זו במקום אחר בפרשתנו?

ב. ח. כי תבנה בית חדש ועשית מעקה לגגך.

ראב"ע ד"ה מעקה.

1. פרש בטוי "טעמו ידוע מהמקום" (והטוה ראב"ע ויקרא יד' י"ד ד"ה על תנוק.)
- 2x לא יזו מן המדות שהתורה נדרשת בהן מקביל דרך פרושו זה?
- 3xx מדוע חולק ראב"ע על "המדקדק האחד", כמה קווע המדקדק לדעתו?
4. הטוה דברי הראב"ע כאן לדבריו שמות כ' כ"ג.
- ד"ה תעלה עד "בדברי קדמונינו לא יאמין".
- מהי דרך הראב"ע במקומנו ושם להלחם במתנגדיו הקראים?
- 5x הידועים לך עור מקומות בהם נלחם ראב"ע בקראים בדרך זו?

ג. ח אש"י ד"ה כי יפל הנופל.

1. מה קשה לרש"י בפסוקנו?
- 2x מה הרעיון המשותף בין דברי חז"ל המובאים ברש"י כאן ובין דברי חז"ל המובאים ברש"י שם?
- 3xx ר' ש.ר. הירש מפרש את דברי חז"ל לפסוקנו הנ"ל "ראוי זה ליפל...". בעזרת הפסוק מטלי כ"ו י': "רב (= הקנה"ו) מחולל כל ושוכר כסיל ושוכר עוברים". כיצד יש לפרש את הפסוק בהתאם לדברי חז"ל הנ"ל?

ד. חז"ל למדו מפסוקנו (ח) בבא קמא ט"ו ע"ב: שלא יגזל אדם כלב רע בתוך ביתו ואל יעמיד סולם רעוע בתוך ביתו. כיצד נלמדת הלכה זו מתוך פסוקנו?

ה. ח. ראב"ע כי יפל הנפל עד ואחר מצות הבית. ספורנו ד"ה ולא תשים דמים בביתך.

1. מה קשה לסניהם?
- 2x ראב"ע מביא שתי קבוצות פסוקים כהוכחה לסני פרוטיו I דברים י"ז ו'; איוב כ"ב ו'; בראשית כ"ה כ"ב; II בראשית י"ד י"ד; במדבר י"ג כ"ג; בראשית ב' כ"ד; (ויש אף מוטיפים לקבוצה I ישעיה מ"ז ב';) עיין בכל הפסוקים הנ"ל!
- מה הקשי המשותף לכל הפסוקים האלה ומה ההבדל בין שתי הקבוצות?
- 3x לא יזו משתי הקבוצות משתיין פסוקנו לדעת ספורנו?
- 4xx האם מזדהה ראב"ע באחד משני פרוטיו עם רש"י ד"ה כי יפל?

יש לשלוח תשובות (גם שאלות) לנחמה לייבוביץ, קרית משה ירושלים. תשלומים (גם הזמנות) ליעקב אשכנזי, ירושלים, רח" אוסישקין 48.